

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

<p>SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Nagy-uj-utca Jóna-ház, 1704. sz. alatt. Ide intézendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok s levelek vissza nem adatnak. Bementetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.</p>	<p>ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50 kr. — Egy óra 1 frt. HIRDETÉSI DÍJ: Öt-basabos petitor egyszeri beiktatásért 5 kr. — Helygélj minden hirdetésért külön 20 kr. — Nyitlár 4 hasabos petitorért 20 kr.</p>	<p>KIADÓ-HIVATAL: Kutasi Imre könyvnyomdája. Főplacz, Sz. Nagy Károly-ház. Ide küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény, ugyint az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és a hirdetések.</p>
---	--	---

Debreczen, ápril 20.

A debreczeni függetlenségi párt is megkezdte a szabadelvű párttal egyidejűleg a választási mozgalmakat és Simonyi Ernőt, Helty Ignácot s Mudrony Somát tüzte ki jelöltjeit. Tiszteletreméltó nevek. Személyeik ellen semmi kifogásunk, annál több a politika ellen, melyet követni jónak látnak.

Lehetne ugyan fölhozni, hogy ily nagy és intelligens város, mint Debreczen, talán saját polgárai közt is találhatna arra érdemest, a ki képviselje s a ki közelebbi érintkezésben állván polgártársaival, jobban ismerhetné azok óhaját, érdekeit, szükségleteit és így hathatósabban emelhetne szót azokért. De ha a helybeli függetlenségi párt úgy véli, hogy saját sorai közt nem talál ily férfit, másra pedig, bármennyire megfelelő is az a város javának, becsületének s a közszükségnek, nem akarja adni szavazatát, az természetesen a függetlenségi párt belügye, melyet nincs jogunk feszegetni.

Nem időzünk tehát hosszasan a pontnál. Nem a mi dolgunk a függetlenségi pártnak hivataltanácsokat adni s csak mint a városszerte nyilatkozó közvélemény egyik mozzanatát, említettük fel azt. A helyi érdekeknek az országos érdekekkel összeegyeztetését oly óhajtásképp hallottuk emlegetni, mint a mely függetlenségi polgártársaink közt is élénk helyeslésre talál s ép e tekintetben neveztek szerencsésnek a helybeli szabadelvű párt eljárását, mely midőn oly férfit kíván az országgyűlésre küldeni, ki ott hasznos munkásságával és alapos tudományával becsületére fog válni a magyar parlamentnek, egyszermind Debreczen város kiváló érdekeinek is hű és buzgó szószólót nyer benne.

Soha sem akarunk a particularizmus harcosává lenni, nem kívánunk előnyöket biztosítani magunknak a közj rovására; de hogy Debreczen város azon érdekeit, melyek a haza érdekeivel nem ellenkeznek, sőt nagyon is összeegyeztethetők, miért kellene elhanya-

golnunk, azt nem értjük s alig hiszünk, hogy függetlenségi polgártársaink is rossz néven vennék ettől a „hazá-áruló“ kormánytól, ha például Debreczenben állítá föl a királyi táblát.

De ha a helyi érdekektől teljesen eltekintünk is, a képviselőjelölt, kinek nevét az I. kerületbeli szabadelvű párt kitűzte, büszkén foglalhat helyet mind kipróbált hazafiságra, mind térfias, nemese jelleme, mind tudományos képzettsége folytán a nemzet törvényhozó testületében. A hazáért hosszú éveken át szenvedett börtön ép úgy nem törte meg lelkének erélyét, mint a hogy nem kapja el a népszerűség után hajhászó hiúság vágya. A tanári széke vagy íróasztalánál tollal kezében, mindenütt, mindig a felvilágosodottság s a szabad eszmék lelkes bajnokának bizonyította magát. Ezeket az eszméket csepegtette az ifjúság szívébe, ezekért az eszmékért küzdött az irodalmi téren, ezekért az eszmékért ítélte őt halálra az abszolutizmus hadi törvényszéke.

A ki ily férfit nem tisztel, az a legszomorubb bizonyítványt állította ki erkölcsi fogékonyságáról.

Sajnálatlalt látjuk, hogy alig állunk még a választási mozgalmak kezdetén s már előjelei mutatkoznak politikai életünk ama terde kinövésének, mely a személyeskedésben keres fegyvert az ellenfél ellenében, saját szívének és agyának tárházában nem találván más tisztességes fegyvert. Mi részünkről valamint a multban soha sem nyultunk e fegyverhez, most sem fogunk ahhoz nyulni, bármily magasan csapkodjanak is körülünk a pártosok hullámai. Mi az angol szokással tartunk s azt óhajtanánk, ha mi is elmondhatnók, a mit a napokban mondott egy tekintélyes angol lap: „Ebben az országban nem viszzük át a politikai elfogultságot a személyekre, kik a politika képviselői, és a politikai vélemény különbsége nem zavarhatja meg az érdemes férfiak fölötti ítéletünket.“

Ismételjük, hogy mi tiszteletben tartjuk az ellenpárt jelöltjeit. Derék

férfiak azok mindhárom, kiknek csak az a hibájok, hogy egy szerencsétlen politika békői közé nyugtázták le tevékenységüket s oly sánccok ostromára fordítják minden erejüket, melyeket az idő lassanként magától is szétporlaszt, míg most végveszedelem érhet bennünket vivásában.

A kérdés igen egyszerű. Nem abból áll az, ki akarja Magyarország szabadságát, jólétét, dicsőségét? Mindenki azt akarja a maga módja szerint. Nem a czélban térünk el, hanem a czél elérésére használt eszközökben. A kérdés ez: ki akar mindent kockáztatni, hogy egyszerre elérjük azt az álláspontot, melyet a független Magyarország a mohácsi ütközet előtt elfoglalt vagy elvesztünk végkép? Ki akarja a belserveszedés és nemzeti megerősítés nagy munkáját félbeszakítani s visszavetni elő a trón és a nemzet közt? A ki ezt akarja, a ki ettől nem retten vissza, az szavazzon a függetlenségi párt jelöltjeire.

Nem kételkedünk, hogy jó, hű hazafiak lesznek azok a veszély perzeiben; de mi e veszélyt akarjuk kiküldeni s a ki velünk egy formán gondolkozik, az se regeljen azon férfi zászlója körül, ki nem kevésbé hű és igaz hazafi s hangoztassa velünk együtt:

Éljen **Kőrösi Sándor** Debreczen város első kerületének képviselőjelöltje!

— **Ö felsége** — bir szerint — legfelsőbb elhatározással a hó 16-án a magyar kir. vallás és közoktatásügyi minisztert Trefort Ágostont valóságos belső titkos tanácsosá nevezte ki.

Beaconsfield lord meghalt.

Tegnap lapunk távirata már jelentette, hogy századunk egyik legnagyobb államférfia, a volt angol miniszterelnök Beaconsfield lord (Disraeli Benjamin) tegnap reggel öt órakor meghalt.

Fényes neve fenn marad örökre hazája történetében. Óriási nagy ész, bámulatos akaratú és hozzá páratlan ritka szerencse a szegény zsidó fiut, a hajdani ügyvédsegédet

Európa legbüszkébb arisztokráciájának vezérévé s egy hatalmas birodalom kormányzójává emelték.

Zsidó származású családból született 1805. decz. 21-én Londonban, bár apja, Disraeli Izsák, már elhagyta őseinek felekezését s úgy látszik, nem csatlakozott egyetlen felekezethez sem s Benjamin fiát is egy unitárius magán iskolában nevelteté.

Mikor innen kikerült, a nagy hírű, fényes angol egyetemek helyett, melyek akkor sokkal inkább papi befolyás alatt voltak, mint ma, apja egy ügyvédi irodába adta, hogy ott az ügyvédkedés részleteivel megismerkedjék. Azonban a fiatal ambitiosus léleknek nem lett a száraz ügyvédi foglalkozás; másnemű kitüntetés után áhítozott, mint az ügyvédé, Byron és Shelley lebegtek előtte s csakhamar otthagya az ügyvédi irodát s az irodalmi pályára lépett, mely Angliában alkalmas és hálás tér az ambitio számára.

De hogy már akkor is politikai szereplésre és emelkedésre törekedett, mutatja a „Vivian Grey“ című regénye, melynek hőse egy merész és eszes fiatal ember, ki csupán önjerejére támaszkodva igyekszik elnyerni a társadalmi és politikai kitüntéseket: egészen ő maga (többi regényeiben is erős ez a szellem s a politikai színezet és tartalom).

Politikai elvek tekintetében ez időtájt, mint túlzó radicalis volt ismeretes és szerepelt a salonokban: míg a whig-párt mostani vezére, Gladstone, ugyanakkor az oxfordi egyetemen szivta be az orthodoxia és szigorú thoris-mus eszméit magába.

Bizonyára elég fontos oka volt midakettőnek arra, hogy később megcseréljék zászlóikat. Azonban Disraelinak a parlamentbe való bejutása, a mi ambíciójának természetes és fő-tárgya volt, csak lassan és nehezen sikerült. Már mint regényírónak jó neve volt, midőn egy keletre történt utazásából visszatérvén, 1831-ben föllépett követjelöltül Wycombe mező-városban, de megbukott, s várn kellett hat évig, míg nem 1837-ben Maidstone képviselőjeként az alsóházba bejuthatott.

Sajátságos tünemény a családi és nemzeti büszkeséggel s tradíciókkal telt alsóházi tagok közt ez az idegen származású s idegen arcú ifjú férfi, családi és politikai összeköttetések nélkül, nem tartozván egyik párthoz sem s lenézve mindenket s ugyanakkor vezérszerpet követelve magának. Szűz beszéde, melyet ugyanazon év december 7-én tartott s szellemet tükröz vissza, tele merész kiáltást és bizalommal, kihívó büszkeséggel. — A visszahatás az alsó-házi tagok részéről kacajban piesszégben, gunyos kiáltásban nyilatkozott; a lezugott szónok még egy merész kiáltást és jóslatot kockáztat: „Eljön az idő, midőn önök szívesen fognak engem meghallgatni!“ A jós-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárcaja.

A puszták Lear királya.

Novella Turgenjeff ivántól.

Fordította: **Békesi Ida**

(Folytatás.)

XV.

A következő napon Petrovic hozzánk jött ebédre. Anyám szerencse kívánatát fejezte ki, az őt igénybe vett ügy szerencsés, végleges befejezése iránt.

— Már most szabad ember vagy: és ez mindenestre könnyebbségre szolgálhat — mondá neki anyám.

Persze, hogy könnyebben érzem magam! — mondá Petrovics — noha arckifejezése épen az ellenkezőt árulá el.

Most már gondolhatok lelkem üdvösségére s inkább elkészülhetek halálom órájára.

— Hogy, hogy? kérdé anyám — talán már megint hangyák futkosnak a kezeden?

Erre Charloff kétszer nyitá ki és zárá be balkezét.

— Még mindig szaladgálnak; de meg aztán mondok én valamit a nagyságos asszonyoknak.

Valahányszor el kezdek aludni, mindig hallom, hogy valaki azt kiáltja a fejemben „vigyázz magadra... vigyázz magadra!“

Ezt az idegek okozzák — jegyzé meg anyám.

Aztán a tegnapi napról kezdett el beszélni s az ünnepély végén előforduló mellék-eseményekre czélezni.

— Nos, az igaz... az igaz, hogy akkor

valami olyas történt, a mi nem volt rendén; és már most engedje meg, hogy azt adjam intésére: — függeszté vontattva hozzá — másrészt a Souvenir balga beszéde legkevésbé sem nyugtalanít; sőt még a jegyző sem, — noha bevallom, hogy ő okos ember, hanem a ki nyugtalanít, az egyedül...

It aztán elnémult.

— Hát ki az? — kérdé anyám.

— Eulampia.

— Eulampia? leányod? Hát hogy lehetséges az?

— Nagyságos asszonyom! ő olyan volt, mint egy szobor. Nővére Anna, no... az teljesítette kötelességét.

Hát érzékellen? Olyan volt, mintha kőből lett volna faragva. Anna — az finom nő. Pedig Eulampia volt az — minék tagadjam e bűnömöt — kit mindig előnybe helyeztem. Hogyan lehetséges az, hogy irántam részvételt nem viseltetett? Ha egyszer mindent, a mivel bírok nekik adok, akkor, csakugyan rosszul állanak velem az ügyek; és érzem, hogy nem sokáig fogok már e földön bolyongani... És mindezek dacára szoborként viselni magát irányomba! Egy szóval... egy tekintetre sem érdemesíteni! A földig hajolt — az igaz: de a háládatosságnak a legcsekélyebb nyoma nélkül.

— Légy kissé türellemmel — mondá neki anyám — Fedulics Javrilóhoz adjuk majd nőül: ő majd meg fogja szelidíteni. Petrovics Márton aulról felfelé nézett anyámra.

— Hűm! ez a Fedulics Javriló; hát az iránt még mindig számít reá, nagyságos asszonyom?

— Persze hogy számítok reá!

— Hűm! nos hát hiszen ahoz jobban értt kegyed, mint én. Hanem én csak annyit mondok, hogy Eulampia az én jellememmel

bir. Kozák vér folyik ereiben. Szíve meg olyan mint az izzó zsaratnok.

— Hát olyan szíved van neked apuskám? Charloff nem felelt. Rövid csend állott be.

Es most mond meg nekem Petrovics Márton, miként gondolsz lelki üdvösséged menésére? Talán kyeve vagy Voronesbe akarsz sz. Mitrophanhoz zárandokolni? Vagy talán az optinói kolostorba? — Ez esetben nagyon közel vagy hozzá! Mint hallom, ott egy Makárvius nevű szerzetes lakik, ki eddig még soha nem létező szentséggel bir. Ez ha csak reád pillant, mindjárt megtudja minden bűniedet.

— Ha leányom csakugyan háládatlaná lenne — akkor inkább saját kezemmel fojtánám meg mondá Charloff tompan.

— Na mit beszélsz te itt? Szent Isten legyen eszed! kiáltá anyám.

— Micsoda beszédet viszek itt véghez? Lásd ez onnan ered, hogy nem hallgattál reám a multkor, midőn tanácsot jöttél tőlem kérni. És most önmagadat kinezod: a helyett hogy léleküdvődre gondolnál. Már pedig ez az önkínzás époly hiábavaló, mintha saját könyöködről rágnád le a húst. Most csak azért panaszkodol, mivel rettegés.

Ez a szemrehányás szíven találta Charloffot. Büszkesége zajló hullámként lázadt fel ellene. Magasan fölegyenesedett, fejét hátra veté s alkarpajzját előre meresztve mondá.

Nicolajevna Natalia! tudja meg, hogy én nem tartozom azon emberek közé, kik panaszkodni szoktak, avagy félelmet éreznek. Kegyetlen, mint nagyon tisztelt jötevődnök csak érzelmeimet akartam ezáltal tolmácsolni. Az úr isten a megmondhatója (itt kezeit magasan emelé feje fölé, hogy hamarabb omlik össze a földtekéje, mintsem hogy én szavamot szegiem meg; (vagy ekkor meg már dült-fült

mérgében,) félve bánjam meg azt, mit tettem. Hát hiszen mind ez indokolva? Hanem leányaim engedelmeskedni fognak; mindenkor egészen az örökvalóságig Amen.

Anyám bedugta füleit.

— De hiszen apuskám! egy harsogsz már, mint egy trombita! Ha csakugyan úgy bizhatsz leányaidban — no hiszen akkor hála Istennek minden rendben van. Irtoztató hangoddal valósággal összemorzsolod a fejemet!

Petrovics Márton bocsánatot kért; kétszer, háromszor felsőhajtott, aztán elnémult. Anyám megint Alakárvius szerzetesről, az optinói kolostorról s Kijevről kezdett el neki beszélni. Charloff mindenben igazat adott neki; és mondá, hogy csakugyan léleküdvőre kell most már gondolni. — Mielőtt elment, akkor kezdett el vidám lenni. Időnként ki-kinyitogatva kezét félelemmel nézett reá s mondá, hogy leginkább a szélhűdés általi haláltól fél: mivel azon esetben a bűnbánásra sem lenne ideje. Feltette magában, hogy többé sohasem lesz indulatos: mivel a mérgeledés a vért a szívből az agya kergeti. Ugy is mindenről lemondott már: hát mire való lenne a harag? Hadd dolgozzanak hadd emésztődjenek most már mások.

Anyámtól elbucszva különös tekintettel nézett reá: kérdős s egyszersmind merengő tekintet volt az. Aztán egy hirtelen kézmozdulattal „A szorgalmas időtöltés“ című mű első kötetét zsebéből kihuzva — kezébe nyomá.

— Mi ez? — kérdé anyám.

— Olvassa... azon a helyen, a hol a halálról beszél. Érzem, hogy ott minden nagyon szépen van mondva: hanem érteni — nem értek belőle egy fabaktát sem. Ugy-e bár lesz oly szives azt nekem taglanni? Vissza-jövök majd s akkor majd... (1881. ápr. 20.)

lat beteljesült s valóban Disraeli nem az az ember volt, a kit pisszegéssel és kacajjal meg lehet ölni. Az alsóházban bent volt; a talajt megkapta, melyen megállhat; s ettől fogva lassan, de biztosan és folytonosan emelkedett. Politika elvei időközben jelentékeny változáson mentek át. A radical-reformer pártot elhagyta s az akkor „Ifjú Anglia” név alatt ismert pártba csatlakozott, melynek elve volt a politikai és társadalmi regenerációt a monarchia, arisztokrácia és az angol magas egyház lobogója alatt vinni keresztül.

Egészen angol eszme: a legconservatívabb elemek és institúciók által eszközölni a reformokat. S valóban ez az eszme az mely Disraeli politikai működésén végig vonul, s mely azt ma is jellemzi. 1841-ben Maidstone Hrewsburyval cserélte fel, s 1847 óta mint Buckinghamshire követé ült az alsóházban.

Midőn Peel Róbert a szabad kereskedés elvét elfogadta 1846-ban, Disraeli elszakadt tőle, s az u. n. „protectionist thory”-párt töredéknek élére állt, s 1847-ben, lord George Bentik halála után, Peel elszigetelt helyzetét következében, segítve a tekiütélyesebbé vált állás által, melyet neki Buckingham képviselése nyújtott: az alsóházi tory-párt vezérévé lesz. Disraeli a zsidósármazásu parvenu, a büszke angol arisztocrácia élén mint vezér; bizonyára érdekes szövetség. Sok bensőség nincs benne, a toryk nem mernek bizni teljesen vezérükben, a kiben sok maradt meg a radicalismusból, s mindig retteghetnek, hogy az ellenségnek kiszolgáltatja őket, s arisztocraticus büszkeségük lenézi a jött mentet; de kénytelenek elfogadni vezérükül, mert köztük a legképesebb és legalcalmasabb arra.

Disraeli bizonyos megvetést érez szellemei fensőbbége tudatában pártja iránt, melynek elveit nem mindenben osztja, annak büszkesége ellenében még nagyobb büszkeséget tud állítani, de fölhasználja őket céljaira. A Derby-miniszterium alatt a kincstár kancellárja volt három ízben, mígnem 1868. februárjában Derby után a miniszterelnöki székét foglalta el. Ime a férfiú, küzdélme céljainál! Azonban miniszterelnöksége, valamint a tory-párt kormányra nem sokáig tartott. A Gladstone által tett indítvány az ir egyház kérdésében rendkívül heves harcot keltett föl az alsóházban s roppant izgatottságot egész Britanniában. A kormány több szavazásnál leveretik egymásután. Maga a királyné fél az indítványtól. Ekkor Disraeli azt tanácsolja a kormánynak, hogy saját jogára támaszkodva, hivatkozzék az ország közvéleményére új választások által.

A választások Disraeli és pártja ellenére ütöttek ki, az angol közvélemény hangosan követelte az angol egyház uralmának eltörlését Iriaudban; Gladstone nagy többség élén lépett be az új parlamentbe s jutott a miniszteri székbe. Disraelit a korona a vereség után nemsokára peerséggel kínálta meg, mely a felsőházban ülésjogot ad. De ő megkötözte a kegyet, azt mondva, hogy még először nekem érzi magát arra, hogy az alsóházban szerepeljen, s folytatta a harcot, most már mint ellenzéki vezér. S nem sikertelenül. Az ő általa 1867-ben keresztülült reformact, mely szavazójogot ruház föl minden oly egyént, kinek önálló háztartása van, nevét népszerűvé tette a munkás osztály előtt s az 1874-ben megtörtént választások a liberalis párt bukásával s a toryk győzedelmével végződtek.

Disraeli ekkor ismét kormányelnök lett és hat éven át sok dicsőséget szerzett Angliának, ámbár elég költség árán. Mindenek előtt bejárta a Walesi herceggel egész Indiát, Victoria királynét proclamálta India császárnéjává, az afgánokat és a Zulokat megzabolázta, a Suez csatornát illetőleg Anglia praeponderantiáját biztosította, Cyprus szigetét megszerezte. Érdemeiért 1876-ban viscount Beaconsfield névvel és peerséggel ajándékozta.

Ezeket mondva eltávozott.
— Ez rossz jel... nagyon rossz jel! — mondá anyám, mikor az ajtót betevé maga után.

Aztán „A szorgalmas időtöltést” a jeltett helyen fölcsapva a következőt olvasá belőle: „A halál a természetnek nagy s fontos műve, a mely abból áll, hogy a lélek — mi nemcsak, hogy sokkal könnyebb, finomabb, s áthatóbb mint azon anyagok... melyeknek uralma alá van vetve: hanem még a villányos erőnél is sokkal finomabb vegyészeti módon tisztulva, szűrődve addig hatol előre: még önmagához hasonló szellemi helyre jut. stb. —

Anyám e helyet nehányszor olvasta el; aztán azt mondá, hogy „pfluj!” s messzire dobá a könyvet.

Néhány nap múlva anyám arról értesült, hogy nővérének férje meghalt. Anyám azonnal hozzá utazott és engem magával vitt. Habár föltett szándéka volt nővérénél csak néhány hetet tölteni, mindazonáltal egész ősz utójáig maradtunk ott: és csak szeptemberben tértünk vissza jószágunkra.

XVI.
A legelső hír, mit komorokom — és egyszerűm vadászom — Prokossai, indomra adott az volt, hogy a fenyő-madarak imár nagy mennyiségben jelentek meg: különösen egy — Charloff Jeskovo jószágja mellett — kis búkkfa erdőben.

Csak három óránk maradt már az ebédig hátra. En rögtön puskát s vadásztászkát vettem magamhoz s aztán Prokossai és vadász-kutyám kíséretében a kérdéses kis erdőre mentünk ki. Csakugyan sok fenyőmadarat találtunk: és harmincz lövése öt darab vadat ejtettünk el.

Midőn zsákmánnyommal haza sieték, sz

meg öt a királyné. Az 1880. évi általános választások alkalmával megbukott a tory párt, Beaconsfield ekkor lemondott és azóta, mint a toryk vezére szerepelt a felsőházban.

Disraeli mint regényíró is tartós nevet hagy hátra. Nevezetesebb művei: Vivian Grey Ixion az égben. A fiatal herceg, Temple Henriett, Contarini Fleming, Alroy, Coningsbey, Sybill, Tancred, Lord Georges Bentinck, Lot-hair, végre Endymion, mely csak pár hónap előtt jelent meg.

— Horvát küldöttek a trónörökös lakodalmára. Mint az Agr. Ztg. jelenti, a husvéti szünetek után a horvát országgyűlés egybe-hivatik, hogy azon küldöttség tagjait válassza meg, kik a trónörökös násza alkalmával a horvát országgyűlést képviseljek és egyszerűminn annak hódotátat mutassák be a hercegi pár-nak. —

A nőipar egyesület szükségességéről.

III.
Iparosok, kereskedők, ügyvédek, tanárok és hivatalnokok egyeteket alakítanak érdekeik előmozdítása céljából. Mit tehetnek a nők, a társadalom mostohái, kik foglalkozási kör és gyakorlati képzés nélkül a legnagyobb inségnek és elhagyottságnak néznek elibe? Az állam felállított tanítónőképződeket. A képezdek csakhamar megteltek, de a hazatérő nők nem nyertek alkalmazást, mert a tér el van már foglalva. Sőt mi több, nevelőnői állomások sem nyerhetnek a magyar hölgyek, mert a tanítónőképződeben arra tanítják a leendő tanítónőket, hogy miként neveljenek magyar nőket.

Az állam nyitott táviró tanfolyamot nők számára. Számosan elsajátíták a távirászatot is; de nem alkalmazhatók, mert a hivatalok férfiak által vannak elfoglalva.

Niúcsen tehát sehol sem üresedés, úgy járnak-e majd a magyar nők, mint a költő, ki a messze távoltságban a menyei régiókba idő-zött, midőn az Ur elosztogató földi kincseit? Nem! Hála Istennek van még elegendő tér, van még üresedés, sőt van egy tángoló úr, melyet be kell töltenünk, melyet ápolnunk kell szorgalommal és lelkesedéssel. Ezen háladatos tér, melyet a nőknek el kell foglalniok: a házi ipar.

A régi jó időkben a nők avval kedveskedtek a családnak, hogy fontak és szőttek, szabták, varták és hímézték a szebbnél szebb ruhákat, fehérműveket és diszitményeket nemcsak maguk és gyermekeik, hanem férjeik részére is. És ezen sürgés forgás, ezen izletes munka és szorgalom nemcsak anyagi áldást, hanem megelégedést és családi békét is teremtet.

A divat felforgatta azt a szép szokást. Az egyszerű ruhát felváltotta a sallang, a czélszerűt és egészséget a csillogó külfény és bombastikus pompa. A nők, kik nem tart-hattak lépést a divat találmányosságával, abba hagyták a munkát, a kedves, természetes egyszerűséget s helyökbé léptek mesterek és mű-vezérek, kik drága pénz, a családi béke és nyugalom árán magukra vállalták a hajdani női munkásságot.

Csakhogy más előrehaladottabb országok-ban a nők már utólérték a korszakot. Fran-cziaországban, Belgiumban, Angliá és Német-országban a nők ismét visszahódították a ke-zelből kiragadt munkát. Ott a nők csak úgy dolgoznak mint az előtt, mert van bő alkalmuk kiképzésükre és munkásságuk kifejtésére. Igen jellemző egy fiatal angol mérnök naiv felelete, ki midőn azt kérdezém tőle, hogy nő-s-e, azt válaszolá, hogy mi angók ol mind-annyian megönsülünk.

Ha hazánkban a nők az ipart kezébe veszik, akkor ez által a haza több száz ezer

ut szélén egy parasztot pillantottam meg. Ennek megállott a lova s ő könnyek és káromkodások között, egy a lónak gyepül gyanánt fejére dobott kötélnél fogva elannyira ráncz-galta, hogy szegény párnák egészen egy olda-lra volt már a feje cibálva. Jobban szem-ügyre vettem a gebét. Bordái egészen kikel-tek melyéből s izzadsággal fedett oldalai rossz fuvó módjára emelkedtek le és fel. La-poczkáján levő seborradásról rögtön azon kanczát ősmertem fel, mely Petrovics Mártont oly sok ideig vonszolja ide s tova.

— Hát meghalt már Charloff? kérdém Prokossitól.

— Dehogyan halt! Hát miért kérdi?

— Mert hiszen ez az ő lova! Avagy el-adta?

— Persze, hogy az ő lova; csakhogy el-vették tőle: és ennek a parasztnak ad-ták oda.

— Hogy hogy, elvették tőle? hát bele-egyezett ő abba?

— Nem nagyon kérték tőle a be-egyezést! aztán meg sok minden történt az urfi távolléte alatt — mondá Prokossai csodál-kozó tekintetemre egy futó mosolytal vála-szolva. — Nagy Isten! minő dolgok! Slotkin most ott az ur s mester minden felett!

— Hát Petrovics Márton?

— Óh! Petrovics Márton ugyszóván az emberek legalacsonyabbikává süllyedt le. Majd hogy éhen el nem vész. Mit akar még ennél többet? Azok az emberek egészen porhanyó-vá váltak! Egy szép napon csak azt vesszük észre, hogy kikergetik a házból!... Hogy egy ilyen óriást még a házból is kilehessen kergetni: az nem firt a fejembe.

— De hát mit mond Slotkoff mindehez? Hisz bizonyára nőül vette Charloff fiatalabbik leányát: nemde?

szorgalmas és ügyes kézt nyer egyszerre. Ez ki nem számítható nagy nyeresmény. Parlagon heverő iparunk az olcsóbb munkadíj által versenyképessé válván, nem is sejtethető lendületet nyerend. A férfiú ezután nem keresi majd a pénzt, hanem a szorgalmasan és ügyesen ki-képzett nőt, mely reá nézve nagyobb töke le-gyen; az iparos, kereskedő, tanár vagy hiva-talnok mindig úgy cselekszik, mert a munkás-sággal jár rendszerint a józan megfontolás és takarékoság. En és velem többen e célzt csak a nők munkaszerezése és munkaképzése által véljük elérhetőnek.

Ez lesz a városunkban alakítandó nőipar-egyletnek főfeladata. Ennek felállítására kér-jük a minden jót és nemeset felkötő közön-ségnek nagybecsű támogatását.

Zalai Márk.

Irodalom és művészet.

— Magyar színészek Bécsben. A „Magyar Polgár” jelenti, hogy a kolozsvári színház fő-rendezőjét táviratilag felszólították Bécsből, hogy a trónörökös menyegzői ünnepélyei alkalmából a nemzeti színház tagjait egy hóna-pon át a Lajtántuli székfővárosban vendégze-repelltesse. — Mátrai főrendező az igazgatóság elé terjeszté a felhívást, melyre az igazgatós-ág beható megfontolás után még a napokban hoz határozatot. — Nem lehetetlen tehát — írja az idézett lap — hogy színészeink — ezuttal a nemzeti színház igazgatóságának ve-zetése alatt — a tavalyi fényes erkölcsi sike-rek kivívásának ismétlésével fogja a színe-szet minden lelkes barátját megörvendeztetni. A bécsi ajánlat az eredeti népszínműveken ki-vül a drámai válfaj más eredeti termékeire, valamint a közkeveltségű ismertebb operet-tek előadására is vonatkozik. A nemzeti szí-nház személyzetét májustól kezdve az igazgató-ság anyjira megerősíté, hogy legkevésbébb sincs okunk a Bécsből kezdeményezett vála-tot féltetni.

Napi hírek.

— A „Debreczen” G. J. tudósítója Kö-rösi Sándor program beszédét közli lapja tegnapi számában. A referenda elején azt igéri, hogy saját megjegyzéseivel fogja azt ki-sérni. Mi s velünk együtt bizonyonyal minden értelmes olvasó azt hihette vol, hogy a megjegyzések a beszéd lényegére, annak egyes adatai megczafolására fognak vonatkozni, azon-ban a t. tudósító ur sokkal gyengébbnek érzi magát, hogy sem egy Körosi Sándorral be-csátkozzék polemiba, hanem megjegyzé-eiben nagyon is a külsőregekre szorítkozik. Így bá-mulatra méltó iróniával jegyzi fel a golya ke-repelését is. Gyermekek megjegyzéseit teljes-en figyelmen kívül hagyadónak találjuk addig, míg azok nem a beszéd lényegére tartoznak. Tessék kiállni a síkra. Halljunk cfoziátolt. Azt hisszük azonban, hogy ez nehezen fog menni, mert erre már nem jó segítségül a Kapécezi golyája. A hallgatók számának hamis fejlegyése pedig lelkiismeretlenség. A tudó-sító ur előelő választó polgárok nagyszámá-tól volt körülvéve s kár kétségbevonnia, hogy voltak annyian, sőt valószínűleg többen, mint az ő apostoljárásuk alkalmával szoktak lenni — már t. i. választók. Pedig mi nem ütöt-tünk semmi zajt, a mi oda csöditse az embe-reket. Mi is elhozhattuk volna jeitőitünket a tüzölt banda nagydobos, czintányéros hangjai mellett, zászlós kísérettel a szőcskehez, me-lyet mi is fölállíthatunk volna a pincz köze-pén, mint ők szokták, de nekünk nincs szük-ségünk az ily szemfényvesztő fogásokra. Ez az egyedüli eszközök van, a mivel hatni vél-nek, hát boldoguljanak vele. A mi erősségünk az igaz szózat s azt meghallgatnak annyian, hogy a győzelemre biztos kilátásunk lehet.

— Köszönetnyilvánítás. Az árvaház szá-

— Megházasodott volna? kérdé Prokossai: mire tele torokból nevetni kezdett. Még a házba sem bocsátják be. „Maga itt egészen fölösleges: kocogtasson más aj-tón” ezt szokták neki mondani. Mint mon-dám: Slotkin vezényli a hadat.

— Hát a menyasszony?

— Martinovna Eulampia? Ah! kedves urficskám! lássa én elbeszélém magának... hogy... izé... lássa... úgy álla-nak ott a dolgok... hogy... hogy... Ejjnye teringetél! úgy látom, hogy a Dianna nyomára akadt valaminek.

Kutyámnak csakugyan mintha a földre gyökerezett volna a lába egy sűrű fenyőbo-koz előtt, mely az utra nyíló hegyszakadás végén állott. Prokossival együtt a kutyához szaladtam. A bokorból egy fenyőmadár rep-ült föl a magasba. Két lövést röptettünk utána: azonban egy sem talált. A fenyőma-dár más helyre repült: mi meg utána men-tünk.

A levek már az asztalon volt, mikor ha-zára értünk. Anyám megpirongatott bosszas kin-maradásomért.

— Mit jelentesen ez — mondá — hogy az étkezéssel már első napon vártasz ma-gadra?

— Odavittém neki az elejtett fenyőmada-rat: ő azonban reá sem hederített. A szobá-ban Kvcvicszki, Shitkoff és Souvenir volt még kivüle.

Shitkoff — megbüntetétt iskolásgyermek módjára — a szobának egy szögletébe huzta meg magát. Arca tisztán fejezik ki a zavart s bosszuságot. Szemei vörösek voltak: azt hitte volna az ember, hogy nemrégén sirt. Anyám rossz kedvű volt: és az is maradt. Hogy nem az én késelelmem volt az oka — azt kitalálni nem nagy fáradságomba került.

mára újabban kültök N. N. urnó 4 itze ká-sát, 4 itze babot, 12 drb kalácsot, 12 drb szappant, Varga Ferencz urnó 3 drb füstölj-sertésust, N. N. urnó 3 drb nagy kalácsot, Áron Manoné 1/2 véka babot, 1 drb sonkát, N. N. 8 drb kalácsot, Gerzon Ödönnek urnó 6 itze tejet, N. N. 1 forintot pecsenyére. Fo-gadják e kegyes pártfogó nők az árvák nevé-ben mély köszönetemet. Kacsokviczné.

— Az egytelkert árvize. Tapasztaltatott, hogy minden vizes tavaszon az egytel kertben a föld árja oly magasan van, hogy a korai tavaszi munkát végezni a sártól alig lehet, mi-nek főoka az, hogy a városból a vasuti hid alatt az egytel kert irányába kijövő víz leve-zető csatorna kitisztítatlan s oly magas vízá-lásban van, hogy a korcsolázó tónak vize ezen természetes lefolyásán le nem-methetvén, még a szomszéd gyepterületet is elönti s az ezen levő víz mennyiség az egytelkert földjé-nek árját hasonló magasságban tartja, mi pe-dig ha lefolyhatnék az egytelkert földjára is nagymértékben csökkenne. Most azonban úgy áll ezen terület, hogy a városból kijövő víz levezető csatornán nemhogy a tó vize lefoly-hatna, hanem ez a csatorna vízelvő folytono-san szaporodik. Mután ez minden vizes évben tapasztalt eszomorú állapot, ajánljuk a mérnöki hivatalnak figyelmébe.

— A tisztviselő-egyesület tagjait érte-sitem, miszerint a mult hétfőre tervezett ta-nácskozás, közébjött akadály miatt e hó 21-re halasztottt s így felkérem az összes tagokat, sziveskedjenek csü örtökön, azaz holnap esti 6 órakor a városház nagy tanácsstermében, egy minden egyes tagot érdeklő ügy rövid meg-beszélése végett összejönni. Az ügyvezető igazgató.

— Tudomásul. Mult év ápril 2-án lett a Debreczen városi postahivatalnál egy „Ma-kaj ezredes Páris” című 435 számú ajánlott levél feladva. Minthogy ezen levél kérdés alatt áll, felkérem annak ismeretlen feladóját hogy ezen ügyben a levél feladási végvényével együtt előírott postahivatali főnöknel jelent-kezzék. Debreczen, 1881. ápril 19-én. Mayer Antal post. hiv. főnök.

— A cukor, kávé, és sör-adó törvény 5-ik §-ának A. pontja értelmében, a helybeli m. kir. Pénzügy Igazgatóság a városháza-ra is kifüggesztett hirdetményében közhírré teszi, hogy mután a korábban közzét tett hirdetmény folytán beadott adó bejelentések a kívánal-maknak meg nem felelnek, ezek helyébe folyó ápril hó 22-ig a városi tanács a d o ú g y o s z t a l y á n á l, mások lesznek beadandók, mivel a korábbi bejelentések érvényeseknek nem fognak tekintetni, de másrészt, az azok-ban foglalt adatoknak sem lesz hátrányos következményű eredményük. Debreczen 1881. ápril 16-án Városi adó ügy osztály.

— Az 1881. évi keresseti adó. Az 1881. évre, a helybeli magyar királyi adófelügyelő-ség által összeállított III. osztály keresseti — azelőtt ugynevezett jövedelem — adó és IV. oszt. keresseti adó munkálatok anyjira elő-haladván, hogy már folyó ápril hó 18-tól 26-ig megtekinthetők lesznek, ez okból figyelmeztetnek az iparos osztályhoz tartozó és IV. osztály adóköteles városi lakosok, hogy a vá-rosi adókövető helyiségben, folyó április hó 18-án kiteendő előmunkálatokkal, saját érde-kekből megtekinteni el ne mulasszák. Köztu-domásra hoztavan az is, hogy az adókövető bizottság tárgyalásai idejéről, valamint arról is, hogy hol fognak a városházánál ezen bi-zottság ülésai tartatni, az illetők a tisztázás-dák utján előre értesítettetni fognak. A városi tanács.

— Elveszett két darab női ékszer, u. m. egy kis ezüst medve és egy korall kéz; kérik a megtaláló azokat a szecsenyi-utczai 1766. számú háznál lakó tulajdonosnak viz-szaszóglátatni, kitől szivesse a fáradsá-ga-ért méltó jutalomban részesesülend.

Az étkezés folyama alatt egy szót sem szólt. Az evés közben Shitkoff kérdén, bármily tekin-teteket lövelt reá: a mi azonban meg nem akadályozá, hogy farkas módra ne faljon. Sou-venir úgy reszeltett, mintha a láz gyötörte volna! Kvcvicszki volt az egyedüli, ki meg-szokott nyugalommal viselte magát.

Ugyan kérem Ossipits Vikienk, legyen oly szives, küldjön holnap Petrovitsnak kocsit, mi-vel épen most halom, hogy neki már nincs. Azonkívül mondja meg neki, hogy kéretem, mi-szerint jöjjön el holnap hozzám okvetlen: egy kis beszédem van vele, mondá anyám.

Kvcvicszki mondani akart valamit; azon-ban csak elhallgatott.

— Slotkinnak meg azt parancsolom, hogy jelenjen meg holnap előttem: beszélni valóm van vele: ne feledje azt, parancsolom.

— Az egy... azt a csavargót mu-szály volna... mormolá Shitkoff.

Hanem anyám ugyanakkor olyan megve-tőleg nézett reá, hogy azonnal elfordult és elnémult.

— Hallotta Kvcvicszki? azt paran-csoltam!

— Hallottam — felelé Kvcvicszki.

— Petrovits Márton nem fog eljönni — sugá fülembe Souvenir, midőn az ebédőből távozunk. — Nem is kézelheti, hogy mi lett abból az emberből! Emberi észsel föl nem fogható az egész. Becsületemre! már nem is érti, hogy mit beszélnek hozzá! Bizony... bizony a csapdába került a róka!

Souvenir, az ő szokásos undok nevetésé-ben tört ki.

(Folyt. köv.)

Néhal Révész Imre igen sikerült fényképlenyomata kapható díszes kiállításban...
— Az agglagényeket végre nálunk is megfogják adoztatni. Több megye tudvalevőleg kérvényt intézett a belügyminiszterhez, hogy az elterjedett vadházzások s más erkölcsellenes intézkedéseket tegyenek. E kérvények véleményadás végett az igazságügyi miniszteriummal közöltetvén, ott többek közt egyik orvosszerű az agglagények külön adóval megterhelését is indítványozták. A méltányos adóment, melyet már több országban léptettek életbe, e szerint kiállításban van.

A magyar orsz. segélyző négylet (veres kereszt) 1880-ki közgyűlése május 16. délután 4 órakor tartja meg. — Tárgyai és zene: 1. Határozathozatal az évi jelentés felől (alapsz. 37. §.) 2. A számadások és vagyonkimutatás fölötti jelentési határozat. 3. Határozathozatal a központi választmány azon indítványa felől, hogy a magyar orsz. segélyző-négylet az újonnan alakuló magyar szent korona országai veres kereszt egylettel egyesülvén, annak alapszabályait elfogadja. 4. Határozathozatal a megyei, vidéki s városi választmányok és fiók-egyletek indítványa felől. 5. A jövő évi teendők megállapítása. 6. Határozathozatal a begyűlt pénzügyesek hova fordítása iránt. 7. A központi választmány kilépő tagjai helyett új választás. (31. §.) 8. 3 számvizsgáló választás. Budapest, 1881. április hó 14-én. A központi választmány.

Magyar színelőadás Amerikában. A new-yorki „magyar társalgó és önszegélyző egylet” e napokban tartá évenként rendezni szokott bálját, melynek érdekességét növelte, hogy azt az egylet több tagja által előadott színi előadás előzte meg. Előadták Szigligeti „Egy szekrény rejtelme” című színművét, mely alkalommal többen mutattak szép tehetséget és igyekezetet. Amerikai tudósítónk ugyan nagyon méltányolja az ottani magyarok buzgalmát, de csészserűbbnek tartana a sejt szavai szerint, ha az „oly melodius, szép magyar dalok”-nak előadhatására dalárdát alakítanának.

Kivándorlás. Az Amerikába kivándorlók száma mindig jobban-jobban szaporodik. Folyó év februárius havában sem kevesebb, mint 856 magyar vándorolt ki az egyesült államokba.

Családi dráma. Uj-Aradon egy féltékeny nő férjével összeveszve, egy ádáz pillanatban azt konyhakéssel megölte. A nő, ki férjét szeretete, a börtönben öngyilkossági kísérletet tett, azonban megmentették s jelenleg a kórházban van. A szerencsétlen férjet nagy részvét mellett temették el.

Pénz a falban. Néhai Valea Ignác alpestesi házá, nejeének mostani férje László Leopold javittatván, a falban nem kevesebb, mint 14.000 forintot talált. Csak az a kár, hogy Kossuth-bankban van az egész összeg.

Edelshaim Gyulai Lipót báró tábornok, főhadparancsnok és magyarországi nagybirtokos, hir szerint magyar indigenatust fog nyerni.

Beszűntetett egyetem. A hírhedt philadelphiai orvosi egyetem, mely ugy Amerikát, mint Európát megtölté diplomás orvosával, végre e napokban bezaratott. Pennsylvania államügyészsége vadotha be és ennek eredménye a minta szédelő-intézetet beszűntetése lett. Az egyetem igazgatóját, dr. Buchanan-t már hónapok előtt sújtá a nemzés, a mennyiben biztos menhelyt nyújtott részére a fogház egyik cellájában. Búne a következőkben érte el legnagyobb fokát: Egy vállalkozó újság reporter ugyanis egy hétfői nap jelentkezett nála és az egyetembe kívánt felvételt; kedden már megkapta oklevélét az általános gyogytanból, szerdán egy másik és csütörtökön egy harmadik speciálitáborból. Pénteken bűnvádi feljelentést tett a reporter és a hírneves doktor csak keszesség mellett kerítte ki azonnali elzárását. De ezzel még nem fejezte be pályafutását, mert egy szép napon az a hir keringett dr. Buchananról, hogy a vízbe ölte magát, ezt erre egy tanu meg is esküdött. Hullája keresett, de sehol sem volt található. A doktor kezesei erre a pénz visszadását sürgették, de a törvényszék e kívánságot nem teljesíté, mert néhány nap múlva az a hir volt elterjedve, hogy dr. Buchanan élve látták és csakugyan sikerült is őt a batóságunk kére keríteni, mire czinkosaival együtt biztos őrizet alá helyeztetett. Az egyetem pedig törvényesen bezaratott.

Udvari gyász Japánban. Japánban az udvar egész tüzelt civilizálódni akar. Mint a Manitszi Csinnub japáni hivatalos lap jelenti, a mikadó a yeddói udvarnak kiadta a parancsot 20 napos gyász öltésére II. Sándor muszka csász halála alkalmából. Ez az első eset, hogy a japáni udvar egy külföldi fejedelemért gyászt fog ölteni. Japánban a gyász-szín fehérr.

Magyarok Afrikában. Dr. Török Aurél, kolozsvári egyetemi tanár, ki anthropologiai tanulmányai végett előbb hosszabb ideig Párisban időzött, most pedig Algírban tartózkodik, azt írja Mustapha-superieur államáról (Station-sanitaire), hogy az állomás főnökének, a legyel származású dr. Laudowskynak társával együtt, vendége s az internationalis társaság minden alkalommal melegen élteti a magyart. A tudósok már több kirándulást tettek a Kis Atlasz helységbe s egy praehistoricus barlangban több koponya-csontot gyűjtöttek. Hubay és Aggházy magyar művészeket ápr. 6-dikára várták; kik akkor játszottak volna a

colóniának. Dr. Török, Herman Ottóhoz egy küldeményt indított, mely a többek közt egy eleven Ammon viperát is tartalmaz.

Egy pápai paraszt Párisba a következő feliratu csomagot küldött: „A népek ügyébe 1880. Magyar Honból Veszprém megyéből Páparól. Testvér Nemzeti s egyes polgári Társi bizodalommal és reményvel. Meghajolva HIT-erős... Nemes és Heős Francia Nemzetnek, s Feő Városának Párisnak Párisba az országlás Helyiségébe Touléria. A föltevő Szeredi Kovács János m. k. Pápan közpolgár.” — A nyilván honmesítési nagy eszméket és üdvös tanácsokat (?) tartalmazó iratcsomagokat nem fogadták el, tán attól tartva, hogy a félelmes dynamit van benne elrejtve; így került vissza Pápará iróházhoz, ki azt elfogadni szintén vonakodik s felbonthatlanul hever a polgármesteri hivatalban. A Fama azonban — írja az ottani lap — azt is beszéli az iratokról, hogy bennök a nagyhanat hegybirót és előjáróságot panaszolta be a leglovagiasabb nemzetnél, mivel az ő kecskéinek legelőjét a törvényes korlátok közé szorítani merészelté.

A trónörökös eljegyzését Stefánia hercegnővel, hivatalos hirdetés alakjában vasárnap fűggesztették ki a brüsszeli városzházban. E hirdetés a következőleg hangzik: „Kihirdetés a császári és királyi fonsége Rudolf trónörökös Magyar és Csehország királyi hercege, Ausztria főhercege, lakik Prágában, legidősb fia I. Ferencz József ő felségének, Ausztria császárnak, Csehország királyának stb. és Magyarország apostoli királyának, és ő felségének Erzsébet, Amália Eugeniának Ausztria császárnéjának, Magyarország királynéjának és Bajorország hercegnőjének egyezséről, és ő király fonsége madame Stefanie-Klotilde-Louise-Hermine-Marie-Charlotte, Belgium királyi hercegnője, Szászország hercegnője, lánya II. Lipót ő felségének a belgák királyának, Szászország hercegnének, Szász-Koburg hercegnének és ő felsége madame Marie-Henriette belga királynének és osztrák főhercegnének, Brüsszelben. E hirdetést a következő két vasárnap ismétlik. A trónörökös f. h. 21-én ér Brüsszelbe. A belga királyi szárnysegéde Verviersben fogja üdvözölni. 23-án délután két órakor a laekonf kastély téli kertjében sétahangverseny lesz, melyre az udvari marsall már szétküldte a meghívókat. A hangversenyen számos polgári egyén fog részt venni. A nők reggeli toilettében, a férfiak pedig frakkban és fekete nyakkendővel jelennek meg. Május 1-én népnünepély rendeznek, melyre a trónörökös külön küldöttség fogja meghívni. Megemlítjük még, hogy Stefánia hercegnő már beszél magyarul s a cseh nyelvben is haladt.

Időjárás április 19. Európában: A nagy légnyomás (765—766), a kontinens keleti, a depresszió pedig (749—751) annak közép táján van s innen benyomul Magyarország nyugati szélébe. Az idő keleten derült, nyugaton boros. A hőmérséklet nagyobodott.

Házánkban: Többnyire délies és dékeleties erősbödött szelek mellett a hőmérséklet jóval fölébb, a légnyomás pedig alább szállt. Az idő a dényugati nagyobb félben naposbóli fehérs-borura változik; a kesebb északkeleti félben meglehetősen derült. Dér sehol, még a Kárpátok vonalában sem volt.

Kilátás a jó időre: Házánkban általában felhős, boros idő várható esőkkel, helyenkint viharos szelekkel.

Dr. Révész Imre ur siremlékére adakoztak.

(Folytatás)

Kertész István ur ivén: Harsányi Mihály 40 kr, Kálmán István 40 kr, Zöld Mihály 40 kr, Gerzon Qdön 2 ft, Csanak József 20 kr, Gombos Sándor 30 kr, Özv. Tamás József 20 kr, Komoróczy Ferencz 20 kr, Kurucz Miklós 20 kr, Székely József 10 kr, Hegyi Sándor 20 kr, Banyai István 20 kr, Gyarmathi Lajos 1 ft, Harangi István 1 ft, Rajcs Lajos 1 ft, J. I. 10 kr, Özv. Ranczenbergerne 20 kr, Beszler János 1 ft, Összesen 9 r 10 kr.

Készler József ur ivén: Szilágyi Gábor 20 kr, Ötvös Bálintné 20 kr, Szilágyi János 50 kr, Keeskeméthy Györgyne 10 kr, Kiss Gergely 40 kr, Racz György 50 kr, Arzalos egylet 1 ft, 30 kr, V. D. I. 50 kr, Félgyházi János 1 ft, Mészáros Daniélné 1 ft, Tóth Bálintné 20 kr, Bathori Gábor 50 kr, Vaiga Imre 50 kr, Wetter István 1 ft, Bihari István 20 kr, Faragó István 40 kr, Vétéssé 50 kr, Deér Kálmán 1 ft, Buzás Elek 1 ft, Jobbhágy Ferencz 20 kr, Keszey József 2 ft, Összesen 13 ft 20 kr.

Bundi Péter ur ivén: Szentgyörgyi Mihályné 25 kr, Jóna Sámuel Püa ur 1 ft, Forján örökösök Kiss Istváné lakó 1 ft 40 kr, Kiss Gábor 50 kr, Vágó Károly 30 kr, Tóth Antal (máshol is adott) 2 ft, Özv. Dobrai Józsefné és Bódi Gábor lakó 2 ft 60 kr, Papp József 1 ft, Bihari László 60 kr, Fodor János 40 kr, Madarász Sámuelné 50 kr, Balogh István 50 kr, Hevessi János és fia Hevessi István 1 ft 30 kr, Molnár Mihályné 50 kr, Fazikas János 2 ft, id. Benedek Sándor 1 ft, Dul Sándorné 50 kr, Katona András 30 kr, Konthy Lajos 2 ft, Telegdy László 1 ft, Palfy Ferencz 50 kr, Dihen Mihály 20 kr, Bör Eszter 20 kr, Rástorozki Mátyásné 50 kr, Bánoczi Antalné 40 kr, Katona István 30 kr, Kosza János 1 ft, Ökrös János 1 ft, Özv. Kató Sándorné 20 kr, Szabó János 50 kr, Dul József 20 kr, Kovács Ferencz 40 kr, Összesen 24 ft, 95 kr.

Bácsai Ferencz ur ivén: Gombos István 1 ft, Horvaczky István 60 kr, Böszörményi Pál 30 kr, Liptai Miklós 1 ft 50 kr, Bácsi Ferencz 1 ft, Bácsi László 2 ft, Összesen 6 ft 30 kr.

Gyulai László ur ivén: Gyulai László ur 1 ft, Varjas István 50 kr, Nyilas Gábor 30 kr, Péntek István 10 kr, Özv. Veréb Istvánó 10 kr, Ábrahám Imre 30 kr, Kupecz Mihály 30 kr, Szabó Ferencz 50 kr, Szőke József 40 kr, Pongor István 1 ft, Zöld István 50 kr, Nagy Lajos 8 kr, Tamás Ferencz 20 kr, Szerencsi Ferencz 20 kr, Vágó Márton 15 kr, Seres István 20 kr, Özv. Kóblós Sámuelné 50 kr, Kóblós Károly 30 kr, Vetés Józsefné 30 kr, Balla István 50 kr, Zombor Imre 50 kr, Kovács István 40 kr, Összesen 8 r 33 kr.

Szucs László ur ivén: Ormos M. 1 ft, Szűcs M. 1 ft, Faragó Bálintné 1 ft, id. Polgári Dániel 50 kr, Besztercey Károly 1 ft 10 kr, Kun Péterné 10 kr, id. Banyai István 2 ft, Tóth Mihály 1 ft, Özv. Sáska Jánosné 1 ft, Forján János 50 kr, Csikos Ferencz 20 kr,

Pipó Sándor 10 kr, Boda János 10 kr, Kádár Bálint 20 kr, Nagy József 20 kr, Kinda József 30 kr, Kántor János 20 kr, Böszörményi Lajos 25 kr, Nagy Lajos 50 kr, Bakos Sándor 20 kr, Tóth Mihály 50 kr, Szucs László 1 ft, Összesen 12 ft 95 kr.

B. Nagy János ur ivén: Horvát György 1 ft, Veréb Lajos 50 kr, Szathmári János 20 kr, Özv. Laboncz Istvánó 20 kr, Kovács Péter 20 kr, Uri Mihály 10 kr, Pomor János 60 kr, Veressy János 20 kr, Király József 20 kr, Özv. Gede Istvánó 20 kr, Tóth Ferencz 10 kr, Kiss János 10 kr, Kosza József 1 ft, Szigetközy Sándor 50 kr, Vilyényi György 20 kr, Szigethy Gábor 50 kr, Szentpéteri János 1 ft, Csikos Ferencz 10 kr, Kuczik Ferencz 1 ft, Möricz Gábor 1 ft, Harsányi Sándor 1 ft, Földi Márton 20 kr, Bonyhai Gábor 40 kr, Gede Mihály 80 kr, Kiss József 40 kr, Boross László 2 ft, Összesen 18 ft 70 kr.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Piaczi árak a heti vásáron.

1 hectoliter buza	8.62—9.76
1 „ ketszeres	6.66—7.32
1 „ roz	6.50—7.16
1 „ árpa	3.74—4.06
1 „ zab	2.12—2.60
1 „ tengeri	3.97—4.55
1 „ köles	3.74—4.06
1 „ köles búgonya	8.94
1 „ zsák kargonya	1.60
100 kilo szalonna	62, 63, 64.
100 kilo hajt	62, 63, 64.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.

Budapest, apr. 20. (Érk. 1 ó. 45 p.) Tisza Ughról jelentik: a töltés 50 méter szélességben beszakadt. Több község veszélyben forog. Táviratilag intézkedés történt a szakadás betöltésére. Zentánál a töltés szintén átszakadt és 24 ezer holdat elborított. Hódmezővásárhelyről, Szegedről, Makóól apadást jeleznek.

Budapest, april 20. (Érk. 1 óra 46 p.) Rudolf trónörökös lakadalmának programja következő: május 5-én a belga királyi pár megérkezése Salzburgba, fáklyásmenet, kivilágítás; 6-án fogadás a tartományok határain, minden állomáson tisztelgés, megérkezés Bécsbe délután 4 órakor, hol a trónörökös fogadja. Innen Schönbrunnba kocsiás, hol az uralkodó pár fogadja a felséges vendégeket, udvari állami méltóságok tisztelgése, családi és udvari ebéd; 7-én kihallgatások, tisztelgések, családi ebéd Károly Lajos főhercegnél. Nagy udvari bál a várpalotában; 8-án üdvözlő küldöttségek a mátkapárnál Schönbrunnban, délután kocsiás a Praterbe a népnünephez; 9-én Stefánia hercegnő ünnepélyes bevonulása a Teresianumból a várpalotába, déli 1 órakor díszebéd, este kivilágítás; május 10-én esküvő az augusztinusok templomában d. e. 11 órakor, társalgás, 1 órakor családi ebéd, 5 órakor a fiatal házaspár átköltözése Laxenburgba.

Budapestre, május 18-án d. u. 4 órakor érkeznek. Itt este kivilágítás, tüzijáték a lánchidon; 19-én testületk tisztelgése, ajándékok átnyújtása, estély a várpalotában. 20-án díszelőadás a nemzeti színházban; 21-én polgári tánczvigalom a vigadóban; 22-én díszelőadás a népszínházban; május 23-án elutazás reggeli 8 órakor, tisztelgés a pályaudvaron.

Szeged, april 20. (Érk. délután 4 órakor.) Éjjel nagy eső volt s ez nagyon súlyosította a helyzetet s a gátmunkát akadályozza. Apadás lassu.

London, apr. 20. (Érk. d. u. 1 óra 45 p.) Beaconsfield lord halála általános meghatottságot keltett. A szükséges lépések megtétettek, hogy a meghalt érdemdes államférfiu a Westminsterben temetessék el, ott hol Angolország nagy emberei nyugosznak. Az alsóházban Gladstone, a felsőházban Granville fog részvétli javaslatot felterjeszteni.

Sz. Pétervár, apr. 20. (Érk. 1 ó. 45 p.) Sajtóügyi főnökki Wiazensky herceg nevezetik ki. A szabadelvű „Molva” hirlap egy hónap felfüggesztés után teljesen beszűnttetett. A Penslovostok szenvedélyesen kel ki a három császárszövetség s különösen Ausztria Magyarország ellen mondván, hogy az elnyomott szlávok tudják, hol keresnek védelmet. Baranov rendőrőnök a gyári munkások helyzetének megvizsgálására külön bizottságot nevezett ki. A rendőrség Kiewben titkos nyomdát fedezett fel. Hir szerint 19-én a meggyilkolt csász születésnapján a reformokra vonatkozó ukáz megjelenik.

Bukarest apr. 20. (Érk. 1 ó. 45 p.) Bratiano kimerülvén a kormányzásban, ragaszkodik lemondásához. Hírlík, hogy Bratiano Demeter konstantinápolyi követ bizatik meg az új kormány alakításával.

Athén april 20 (Érk. 4 órakor.)

Tegnap este követek tanácskozást tartottak együttes jegyzék tárgyában. A jegyzék hir szerint felszólítja Görögországot, hogy véghatározatát föltétel és megjegyzés nélkül nyilvánítsa.

Berlin, april 20. (Érkezett d. u. 4 óra 25 perczkor. M. t. i.) Veebertitkos kormánytanácsos meghalt.

Páris, april 20. (Érk. d. u. 4 óra 25 perczkor. M. t. i.) Tunisból hírlík, hogy a bey és olasz konzul a francia támadás által élesztve hiszik a múltmának fanatizmusát, mely nem csupán francziák hanem zaidók ellen is nyilvánul.

Konstantinápoly, april 20. (Érkezett d. u. 4 óra 25 p.) A görög követ Athenbe utazik, hogy felvilágosítsa a helyzetet és támogassa Komonduroszt, Hatzfeld követ által az összes nagykövetek jelenlétében átnyújtott jegyzék mondja, hogy a hatalmak, miután a berlini conferencia actefivaleját nem fogadták el, békés megoldásra és nagyköveteiket a helyzet kipuhatóására és megfelelő határvonal megállapítására utasították.

A határvonal részletes leírása után a jegyzék hangsúlyozza, hogy a kijelölt vonal Európa határozata gyánánt tekintendő és a porta annak elfogadására felkértek. Adatási rendszabályok később megállapittatnak.

Genf, april 20. (Érk. 1 óra 45 p.) A „Tribune de Genève” szerint Franciaország Lyon mellett Olaszországot ellenőriző hadtestet állít fel. Savoyában a hatóságok utasításokat kaptak francia csapatok befogadására.

Zára, april 16. (Érkezett 1 óra 45 p.) Rudolf trónörökös a toskanai nagyherceggel tegnap délután ide érkezett. Ma Triestbe várják őket.

Bécs, april 19. (Ered. stürg.) A Pol. Corr. egy lissaboni jelentése szerint állami diplomatikai körökben elvan terjedve azon hir, hogy az új külügyminiszter Dantás tárczájától rövid idő múlva megválík és eddigi állomására Londonba fog ismét visszaterni.

Szt. Pétervár, aprilis 19. (Ered. stürg.) A Pol. Corr. jelentése: Saburov tényleg meg volt bizva azszal, hogy Bismarck herceggel értekezés a menedéjk kérdésben. Az orosz kormány elhatározta, hogy ez ügyben nem fog kényszer rendszabályokat alkalmazni, hanem bizik e kérdésben az egyes államok összetartására. Lehetőség, hogy ez ügyben, ha nem diplomatiai levelezés által, ugy közös értekezletben fognak döntő határozatot hozni az államok.

Bécs, aprilis 19. (Ered. stürg.) A Pol. Corr. egy raguzai hire szerint a honvédség szervezése az egész déli Dalmátiában semmi akadályba sem ütközik. E kerület hadkötelesei egyenesen a honvédséghez soroztatnak és ezekből egy új honvéd-zászlóalj képezetük különös, az ottani nemzeti viseletnek megfelelő egyenruházattal.

Bécs, aprilis 19. (Ered. stürg.) A Pol. Corr. egy pétervári tudósítása szerint a téli és Anitschkow palota körüli földmunkálatok nem aknák kutatása végett történik, hanem azon okból, hogy e paloták környékén vashálózatot készítsenek, mely az aknák ellen védelmet szolgáljon.

Erték és váltó-folyam a bpesti tőzsdén.

— Aprilis 19. —

	Utolso Árkelet.	Ma
Magyar vasuti kölcsön	182.25	182.75
„ 1869. keleti v. áll. kötv. 5%	91.25	91.75
„ 1873. „ ar. v. esb. „	103.75	107.25
„ 1876. „ arb. „	95.—	95.60
„ nyereménykölcsön 100 frt	118.50	119.—
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	111.25	111.60
1871-ki magyar államkölcsön 5%	108.25	109.—
1873-ki „	116.15	116.30
Magyar aranyár. adom. 6%	98.50	99.—
Földtelhermentes. kötv. magy. 5%	98.25	97.70
„ temesi „	98.50	94.—
„ Horv. orsz. 5%	98.25	96.75
„ erdélyi 5%	92.50	98.—
Szöllődzsma váltás. kötvény. „	95.75	96.75
Pestvárosi kölcsön 1870-ből 6%	105.—	106.—
„ 1871-ből „	105.—	106.—
Budapesti kölcsön 1880. „	99.50	100.—
Magyar áll. hitelbank részv. „	301.—	301.60
Osztrák magy. bank részv. „	825.—	825.—
Első hazai takarékpénztár „	4275.—	4300.—
Magyar földhitelintézet záloglev. 5 1/2%	102.—	102.25
„ „ 4 1/2% „	100.75	101.—
„ „ 4% „	98.—	95.60
Osztrák hitelintézeti sorjágy „	188.—	184.—
Cs. kir. arany (vert) „	5.55	5.56
Osztrák magy. 8 frtos arany „	9.30	9.32
20 frankos arany „	9.30	9.32
Német birod. bankjegy 100 m. „	57.45	57.60

Felölös szerkesztő: Kutasi Imre. Főszerkesztő: Vértési Arnold.

